“Özür”lüler ve dış politika

“Ulus” qəzeti – Türkiyə

2008 Ağustosunda Kafkasya’da yaşanan gelişmeler, farklı bakış açılarına göre “Gürcistan’ın toprak bütünlüğünü sağlamaya çalışması ve sonrasında Rusya’nın işgaline maruz kalması” ya da “Gürcistan’ın bölgedeki ateşkesi ihlal ederek savaş başlatması ve sonrasında Rusya’nın müdahalesi ile yeniden eski duruma dönülmesi” şeklinde görülse de, aslında olayın çok dikkat çekmeyen bir boyutu da vardı.

Ağustos ayında yaşanan gelişmeler bölgedeki bir devleti inanılmaz zor durumda bırakmıştı. Bu devlet tüm komşularına karşı toprak iddiaları içerisinde idi. Bazı komşularına karşı toprak iddialarını direkt ortaya koymakta, ikisine karşı çok açık, birine karşı daha dolaylı saldırgan politika izlemekte, bir komşusunun topraklarını kuzeydeki “büyük ağabeyinin” yardımı ile işgali altında tutmaktaydı. Toprakları işgal altında olan komşusu ordusunu güçlendirmekte ve fırsatını bulunca “topraklarını ne yolla olursa olsun kurtaracağını” ifade etmekteydi. İşgalci devlet saldırgan politikası nedeniyle komşuları tarafından az veya çok derecede dışlanmakta, bölgesel projelerin dışında kalmaktaydı. Komşuları saldırgan politikasını değiştirmediği, işgal ettiği toprakları terketmediği sürece bu devlete karşı tavırlarının değişmeyeceğini ifade etmekteydiler. İşgalci devlet kuzeydeki “büyük ağabeyi” ve genel olarak dünya ile önemli bağlantılarını sadece henüz küçük sorunlar yaşadığı kuzeydeki küçük komşusu üzerinden geliştirebilmekteydi.

Derken bölgede patlak veren savaş bu işgalci devleti biranda ciddi izolasyon içerisinde bıraktı. Çünkü, kuzeydeki “büyük ağabey” kuzeydeki küçük komşuya saldırırken bu işgalci devletteki askeri üslerini kullanmış ve bu da küçük kuzey komşunun tepkisine neden olmuştu. Küçük kuzey komşusu işgalci devletin “büyük ağabeyi” ve genel olarak dünya ile ilişkilerine ciddi sınırlamalar getirmişti. İşgalci devlet tarihinde ilk defa bu boyutta bir izolasyon içerisinde bulmuştu kendisini. Ülkede diğer sıkıntılarla beraber, enerji kıtlığı had safhaya ulaşmıştı. Ya böyle bir durumda toprakları işgal altında kalan devlet bir kurtarma

harekatı başlatsaydı…

İşgalci devletin ismini okurlar çoktan tahmin etmişlerdir. İşte böyle bir durumda Ermenistan'ın izolasyondan kurtarılması planı uygulamaya kondu. Ermenistan ve stratejik müttefiklerinin planı hedefleri itibariyle çok basitti: izolasyondan mümkün olursa hiç taviz vermeden, olmazsa çok az tavizle kurtulmak.

Türkiye ile Ermenistan arasında "futbol diplomasisi" denen süreç başlatıldı. Azerbaycan ile Ermenistan arasında Rusya'nın arabuluculuğu ile Moskova bildirisi imzalandı. Her iki gelişmeye ilişkin tartışmalar devam ederken ortaya bir de "özür"lüler çıktı. "Özür" bildirisine kim hangi amaçla imza atarsa atsın, bu adımın büyük bir stratejinin bir planı olduğu kuşkusuzdur. Tam hedef kuşkusuz çoğumuz tarafından bilinen "4 T" stratejisinin (terör, tanıma, tazminat, toprak) gerçekleşmesidir. Ama şu anki süreç ara aşaması olduğu stratejinin tam olarak gerçekleşmesine hemen hizmet etmese bile en azı "tamam özür dilemek gerekmez belki, ama normal ilişkileri neden kurmayalım?" sorusunu gündemde tutarak Türkiye'yi ileri sürdüğü şartlar yerine gelmeden Ermenistan ile diplomatik ilişkiler başlatmaya itme mücadelesidir. Bölgesel ve küresel mücadeleler tamamen yok sayılarak, sözde "insanlık örneği" göstermeğe çalışan "özür"lülerin bölgedeki gelişmelere katkıları isteyerek ya da istemeden Ermenistan'ın ekmeğine sağ sürmenin ötesinde hiçbir şey değildir.